

Exodus 11

Palmpasen...

Het begin van de Goede Week.

Het is alleen het einde dat iets goeds brengt, Pasen, want daarvoor gedenken we het lijden en de dood van Gods Enige Zoon, van Gods eerstgeborene.

Het is een woord dat een grote rol speelt vandaag "eerstgeborene". Het gaat hierbij niet om het creëren van een ongelijkheid. Het is een rechtssysteem dat aanduidt wie de leiding neemt, wanneer de vader dat niet meer kan.

Eerstgeborenen zijn de toekomstige leiders van de families en daarom een vertegenwoordiging van het volk. De eerstgeborene is trouwens vaak niet diegene die eerst geboren is. We zien dat God actief kiest voor de zwakkere, denk aan Abel, voor de trouwe, denk aan Jakob, ...

Wanneer er ceremonieën zijn rond de eerstgeborenen wordt Israël eraan herinnerd dat het hele volk aan God toebehoort, net zoals de eerstgeborenen van het vee en de eerstelingen van de oogst eraan doen denken dat de aarde door Gods hand is gemaakt en aan God toebehoort. Wanneer we straks over de tiende plaag gaan lezen die over Egypte komt, de dood van de eerstgeborenen, dan moeten we dat in het licht zien van God die het leven in Zijn hand houdt en het verschrikkelijk vindt als mensen en volkeren zich van her leven afkeren en daarmee voor de dood kiezen.

Gebed

Eeuwige, onze God,

Uit uw hand hebben wij het leven ontvangen. U bent onze Schepper, onze Formeerder, onze Levensadem. Wat er ook gebeurt, U omgeeft ons, U omringt ons, U geeft om ons, U geeft uzelf, steeds weer en éénmaal hebt U dat op een bijzondere wijze gedaan in uw zoon Jezus, uw eerstgeborene, de vertegenwoordiger van al wat U bent: trouw, liefde, barmhartigheid, heelmaker, koning, rechter, heilig, vrede, dienaar, helper.

Tot U willen wij bidden, zend uw Geest op dit moment, opdat wij verstaan wat U ons vandaag, aan het begin van de Goede Week, te zeggen hebt.

Uit de bijbel

In de veertigdagentijd tot en met Pasen lezen we doorgaand uit het boek Exodus, het boek van de bevrijding, van de overgang van dood naar leven, de overgang die Gods volk maakt, een overgang met verschrikkelijke hindernissen en moeiten, maar die uitloopt op bevrijding.

We zijn beland bij de laatste van de tien plagen, waarbij gehoopt wordt dat de farao zal zien dat God de Ene God is, machtiger dan heel zijn pantheon samen, en waardoor hij zich overgeeft en het volk van God vrij laat gaan, zodat zij hun God kunnen eren en dienen in de woestijn.

Lezing Exodus 11: 4-8

⁴Toen zei Mozes tegen de farao: 'Dit zegt de HEER: Tegen middernacht zal ik rondgaan door Egypte, ⁵en dan zullen alle eerstgeborenen in het land sterven, van de eerstgeborene van de farao, zijn troonopvolger, tot de eerstgeborene van de slavin die de handmolen bedient, en ook al het eerstgeboren vee. ⁶Overal in Egypte zal luid gejammerd worden, zo luid als men nog nooit heeft gehoord en ook nooit meer horen zal. ⁷Maar van de Israëlieten zal niemand een haar gekrenkt worden, en ook hun vee zal niets overkomen. Dat zal u doen beseffen dat de HEER onderscheid maakt tussen Egypte en Israël. ⁸Al deze hovelingen hier zullen naar mij toe komen en mij op hun knieën smeken om dit land te verlaten en mijn hele volk mee te nemen. En dat zal ik doen ook.' Hierop verliet Mozes woedend het paleis.

Boodschap voor vandaag

Deze week is een meisje van twaalf overleden aan het coronavirus. Al wie het ooit minimaliseerde, stond even stil, die dag. In China zijn er best wel weer wat zieken, die weliswaar geen symptomen hebben, maar toch besmettelijk kunnen zijn. Spanje, Italië en New York leven als in een nijpende oorlogssituatie. Veel erger kan niet. Op dit ogenblik weten we het niet, of het nog onder controle te krijgen is. We moeten vertrouwen - maar waarop vertrouw je, als je geen God hebt? Wat is het vertrouwen waard "dat het weer goed komt", als daar geen God achter staat die Heer van het leven is tot in de eeuwigheid.

Waarop vertrouwden de Egyptenaren? Op een talrijke schare aan natuurgoden die hen voedsel en kinderen moest verschaffen en een farao, die vereerd werd als de zonnegod op aarde. Een farao die aan het hoofd stond van een groot land en beslissingen moest nemen terwijl het land in nood was. – Is dat niet herkenbaar?

Wellicht was er verdeeldheid. Waren er nog niet genoeg slachtoffers gevallen? Waarom hield hij voet bij stuk? Was het de slaveneconomie die prioritair was op de gezondheid van zijn mensen, van zijn eigen Egyptische volk? Maar farao was de vertegenwoordiger van de zonnegod op aarde. Toegeven en Gods volk vrijlaten betekende niet enkel een economisch niet te verantwoorden aderlating, maar ook een politieke jump in het diepe, want het vrijlaten van het volk betekende zoveel als toegeven dat hun God groter was. In het stukje tekst dat we net hebben gelezen komt Mozes een verschrikkelijke tijding brengen: de eerstgeborenen in Egypte zullen sterven. Zij die de samenleving dragen, die klaar zijn gestoomd om Egypte toekomst te geven, zij zullen sterven. Maar farao geeft niet toe. Zijn goden beheersen het leven. Na negen plagen heeft hij nog niets geleerd. De eerstgeborenen van de mensen horen God toe. Hij heeft ze gemaakt, hij houdt ze op de goede weg, Hij beschermt ze, Hij omringt ze met zijn liefde. Hoe dom kun je zijn als mens om de andere kant op te kijken?

Zo dom als een ... peuter aan wie gezegd wordt dat hij niet mag lopen met een schaar in zijn handen, die gaat lopen met een schaar in zijn handen. Zo dom zijn we allemaal wel eens geweest, ieder heeft wel zijn verhaal, maar het ergste is, dat we het nog steeds doen. Wanneer God daar is met zijn verhaal, met zijn visie, met zijn liefde, dat we de andere kant opkijken. We wéten dat intens en volgehouden bidden ons vooruithelpt, de wereld vooruithelpt. Maar wie doet het? We bidden even, een paar dagen en ondertussen vragen we google of hij een oplossing per direct heeft voor ons probleem. Ondertussen laten we de zegen van God liggen. Egypte is niet ver weg. Is er iemand die dag in dag uit, maand in maand uit met heel zijn hart bidt opdat de coronacrisis snel mag keren? Of zijn we van mening dat de God van leven hier niets over te zeggen heeft, dat we Hem met onze zorgen niet lastig hoeven vallen. Mijn kinderen zeggen dat regelmatig: mama je hebt al zoveel aan je hoofd. We willen je niet storen met onze kleine problemen. Daar kan ik zo ontzettend verdrietig van worden.

God wil alles met ons delen. Hij wil ons redden, bevrijden. Hij staat met al zijn passie klaar voor ons, om naar ons te luisteren.

Ik wil graag een tekst uit het Nieuwe Testament met u delen, uit Kolossenzen 1: 12-15

¹²Breng dus met vreugde dank aan de Vader. Hij stelt u in staat om te delen in de erfenis die alle heiligen wacht in het licht. ¹³Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en ons overgebracht naar het rijk van zijn geliefde Zoon, ¹⁴die ons de verlossing heeft gebracht, de vergeving van onze zonden. ¹⁵Beeld van God, de onzichtbare, is hij, eerstgeborene van heel de schepping.

God wil alles met ons delen, ook een niet te schatten erfenis, een leven in het licht, een verlost en bevrijd leven, zonder angst voor corona of welke bedreiging dan ook, omdat alles in Zijn hand ligt, zonder schuldcomplex, omdat Hij ons vergeeft en ruimte scheidt om beter te doen. Hij wil héél zijn rijk met ons delen, een plek waar mensen tot hun recht komen, mens kunnen zijn naar Gods beeld, een rijk waarin niet de politieke verdeeldheid heerst, waarin niet de economische belangen het belangrijkste zijn, een rijk waar mensen zijn als Jezus, die omzag naar de arme en de zieke, de behoeftige, de besmette.

Hij was de eerstgeborene van heel de schepping, staat er. Niet dat Hij geschapen werd; hier zetten we de deur op een kier naar Pasen. Hij was de eerste die tot het werkelijke leven kwam, die leefde zoals God het wilde en die daarom door kon reizen, naar de eeuwigheid.

Gods eerstgeborene was Adam, maar die kon het niet, Gods wil doen. Hij stelde zichzelf voorop. Zo werd Jezus de eerstgeborene. Hij die alle kinderen van God vertegenwoordigt. Hij die onze erfenis veilig stelt, die wanneer wij het verprutsen, daar staat met zijn vergeving en bevrijding, met het leven waartoe heel ons zijn in voorbestemd.

Gebed

Eeuwige God, Vader van de mensenkinderen,

Wij willen U danken voor de gave van het leven, voor uw nabijheid, uw zo ander perspectief, waardoor wij ook in zo benauwde tijden kunnen blijven ademen. Wilt u de mensen sterken die ziek zijn, wilt u voor de mensen zorgen, die aan het zorgen zijn, wilt u de mensen opbeuren, die eenzaam en angstig zijn, wilt u de mensen inspireren die beslissingen moeten nemen, wilt u de mensen samenbrengen om te leven en te werken in uw Geest, zodat ook hier bij ons uw rijk mag komen. Wij danken U voor al wat Jezus voor ons heeft gedaan. Dat wij zijn werk met heel ons hart in dankbaarheid mogen aannemen. Amen.